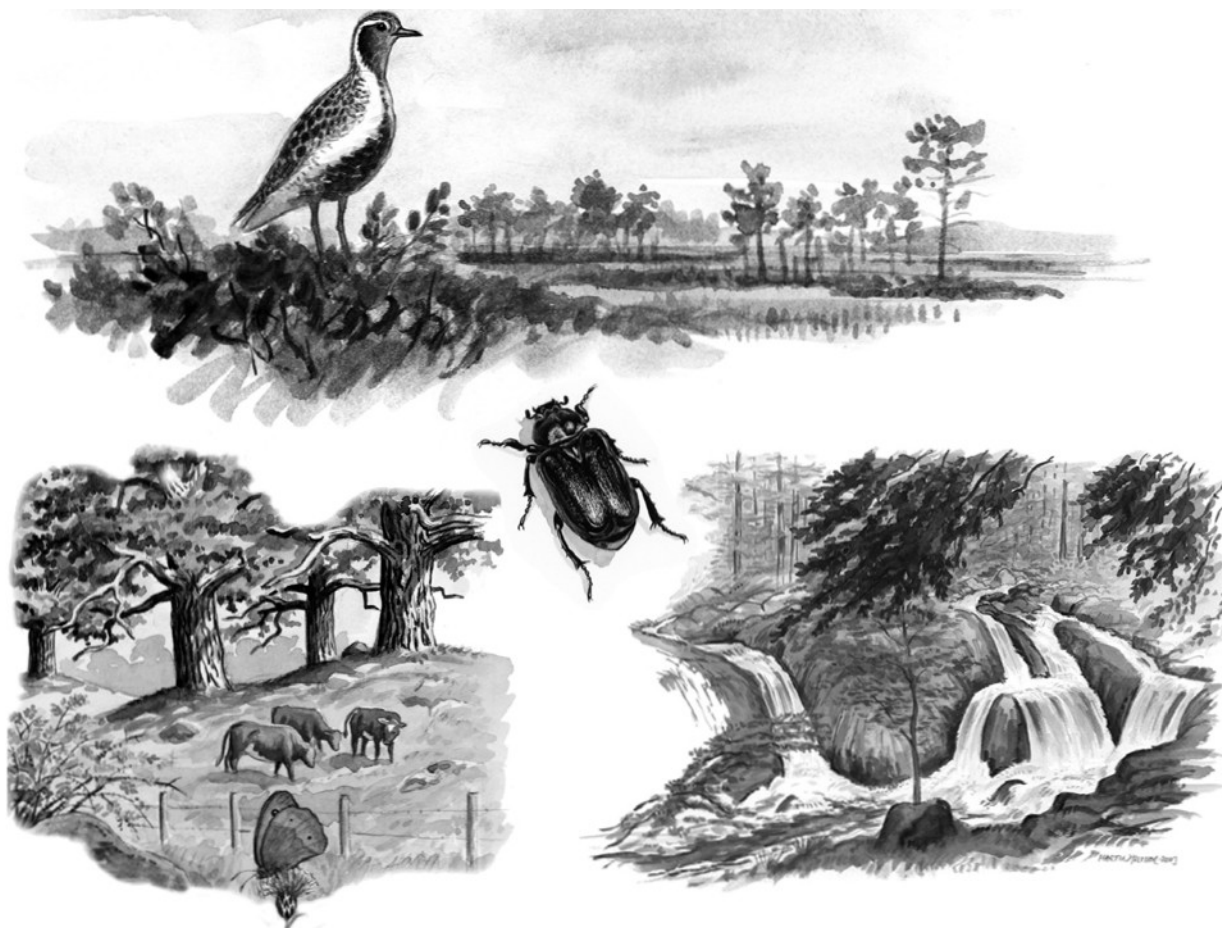

LÄNSSTYRELSEN
VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

Bevarandeplan för Natura 2000-område

SE0520182 Enningdalsälven

EU:s medlems länder bygger upp ett sk. "ekologiskt nätverk" av naturområden som kallas Natura 2000. Livsmiljöerna för vilda djur och växter krymper i snabb takt och många arter hotas av utrotning. Länderna i EU samarbetar därför för att försöka bevara det europeiska växt- och djurlivet. Arbetet grundas på två BU-direktiv, fågeldirektivet och art- och habitaddirektivet.

Natura 2000-områden i Västra Götalands län

I Västra Götalands län finns 406 av regeringen beslutade Natura 2000-områden (t.o.m. år 2004) som sammanlagt har en yta av cirka 240 900 hektar. Avsikten med områdena är att bevara speciella, i EU direktiven bestämda naturtyper och arter. I länet förekommer 54 av dessa naturtyper och 95 djur- och växtarter. Arbetet med att utse områden har pågått sedan EU-inträdet 1995. Naturtyperna kan sammanfattas i följande kategorier och täcker cirka hälften av den totala ytan.

- Berg / hållmark, 3 800 ha
- Odlingssmark / hed, 3 506 ha
- Lövskog, 5 248 ha
- Barrskog, 8 475 ha
- Våtmark / hed, 14 218 ha
- Sötvatten, 21 567 ha
- Sötvatten, Vättern, 60 000 ha
- Hav / kust, 25 304 ha

Bevarandeplanen

Till varje Natura 2000-område ska det finnas en bevarandeplan. Den ger en beskrivning av området och dess naturvärden, vad som kan skada eller påverka naturvärdena samt vad som krävs för att de ska finnas kvar. Planen ska också underlätta vid tillståndsprövningar enligt miljöbalken. Bevarandeplaner utarbetas och fastställs av Länsstyrelsen som även är ytterst ansvarig för att målsättningen med området uppfylls. Planen kan dock revideras när ny kunskap tillkommer eller när förutsättningar ändras; den sägs vara ett "*levande dokument*". Det är därför aldrig för sent att bidra med kunskap och synpunkter, kontakta gärna Länsstyrelsen. När bevarandeplanen ändras medför det att den måste fastställas på nytt. Markägare och andra berörda ges då nytt tillfälle att lämna synpunkter om ändringarna är av betydelse.

Tillståndsplikt och samråd

För att inte skada Natura 2000-områdenas värden krävs tillstånd för verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område. Det gäller även åtgärder utanför Natura 2000-området (regleras av miljöbalken). Då det kan vara svårt att avgöra vilka åtgärder som kan påverka naturvärdena i ett område bör man samråda med länsstyrelsen innan man påbörjar en åtgärd. Om det rör sig om en skogsbruksåtgärd ska istället samråd hållas med skogsvårdsstyrelsen innan en åtgärd påbörjas.

Mer information

Länsstyrelsen - www.o.lst.se - Telefon 031-60 50 00 vx. - E-post: natura2000@o.lst.se

Skogsvårdsstyrelsen - www.svo.se - Telefon 033-17 73 30 vx. - E-post: svs@svsvg.svo.se

Naturvårdsverket - www.naturvardsverket.se

Om lagstiftningen som Natura 2000 bygger på

Ett Natura 2000-områdes juridiska status bestäms av flera paragrafer i miljöbalken. Förutom bestämmelser om områdesskydd och tillståndsprövning enligt 7 kap. miljöbalken är Natura 2000-områden även riksintresseområden enligt 4 kap. 1 och 8 §§ i miljöbalken, vilket innebär att Natura 2000-bestämmelserna får en tydlig koppling till en rad andra lagar som rör markanvändning. Bestämmelser som rör miljökonsekvensbeskrivningar (MKB), tillsyn och ersättningsfrågor m.m. i Natura 2000-områden finns även i miljöbalkens kapitel 6:1 och 7, 11:9, 17:3, 19:2, 21:7, 29:4 och 31:4 och 5 kap. MB samt i förordningen om områdesskydd (1998:1252).

LÄNSSTYRELSEN
VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

Naturvårdsenheten

Peter Post

BEVARANDEPLAN Diarienummer:
Fastställd 511-32359-2005
2005-08-15

Enligt sändlista

Bevarandeplan för Natura 2000-området

SE0520182 Enningdalsälven

Kommun: Tanum Områdets totala areal: 4,4 ha

Områdestyp: pSCI Biogeografisk region: Boreal

Naturtyper och arter som måste bevaras i området:

- 3210 - Naturliga större vattendrag av fennoskandisk typ
- 91E0 - Svämlövsskog*
- 1355 - Utter
- 1106 - Lax (i sötvatten)
- 1029 - Flodpärlmussla

Bevarandeplanen behöver uppdateras!

Enligt nuvarande kunskap om området vet vi att

följande naturtyper inte finns eller inte har naturtypsstatus:

91E0 - Svämlövsskog

Utvecklingsmark till ytterligare naturtyper kan finnas. Detta är viktigt att ta hänsyn till.

Bevarandesyfte

Syftet med Natura 2000-området är att de naturtyper och arter som finns i området (se förteckningen) ska bevaras långsiktigt. Varje naturtyp och art ska bidra till att upprätthålla s.k. gynnsam bevarandestatus inom sin biogeografiska region. Det här området utgör därför en viktig del i det ekologiska nätverk av områden som Natura 2000 bygger på.

Det främsta syftet med området är att bevara Enningdalsälven som en i huvudsak orörd, oreglerad älv med ett för Enningdalsälvens vattensystem unikt laxbestånd. Av stort värde är också älvens bestånd av flodpärlmussla. Längs älven förekommer också den prioriterade naturtypen 91E0, Svämlövsskog, som tidvis är översvämmad.

Regeringen fattade beslut om att föreslå området till Natura 2000-nätverket i juni 2001.

Beskrivning av området

Enningdalsälven ligger till största delen i Norge och är det nedersta delavrinningsområdet i Enningdalsälvens avrinningsområde. Älven utgör den sydöstligaste laxälven i Norge och sträcker sig 13 km från inloppet i Norra Bullaresjön till utloppet i Idefjorden. Älven är till största delen oreglerad och har mycket av sin naturliga struktur och flöde i behåll. Natura 2000-området som ligger inom Bullarens fiskevårdsområde utgör endast drygt en km av älvens södra del från inloppet i Norra Bullaresjön och löper längs Svensk-Norska gränsen. Hela avrinningsområdet täcks av Enningdalsälvens vattendragsförbund. Förbundet skall bl.a. verka för att en god ytvattensstatus och biologisk status upprätthålls inom vattensystemet. Älven har

enligt miljöbalken klassats som riksintresse, bl.a. för fritidsfiske och sin laxstam och den svenska delen har skyddats mot vattenkraftutbyggnad. Den sydligaste delen vid inloppet från sjön omfattas också av riksintresse för friluftsliv. Bergrunden i området består av bohusgranit och sedimentådergnejs. Längs själva vattendraget dominerar lövskog som är påverkad av älvens varierande vattenstånd. Strandskogen fungerar bl.a. som en buffert för älven och är viktig för beskuggning av strandnära partier och för tillgången på substrat i form av nedfallande material, stambaser, socklar och död ved i eller i anslutning till älven. I högre terräng dominerar barrskog. Framförallt längs älvsträckningens södra delar förekommer också stora arealer med jordbruksmark och knappt halvvägs upp längs älvens östra sida ligger en grustäkt. I Enningdalsälven finns hela 18 olika fiskarter av vilka den unika tidigvandrande Enningdalsälv laxen är av särskilt intresse. Stammen betraktas som ursprunglig. Uppväxtmiljön för yngel och smolt är mycket goda och havsvandrande lax har fri passage också längre upp i avrinningsområdet. Goda reproduktionsbottnar hittar man framförallt i älvens norra delar i Norge. Trots goda förhållanden tycks beståndstätheten av laxungar vara låg i Enningdalsälven liksom i Långevallsälven och Kynne älv vilket tyder på att antalet lekboner är litet. Tätheterna tycks ha minskat efter 1986 och sammanfalla med ett ökat fisketryck i Idefjorden och den norska sidan av älven.

Utter förekommer också i älven och i delar av älven förekommer flodpärlmussla. Enningdalsälven hyser också ett stort antal sällsynta insektsarter varav flera är rödlistade. Försurningspåverkan är stark i vattensystemets övre delar och omfattande kalkning genomförs sedan 1970-talet i sjösystemet Södra Bosjön-Kornsjöarna. Vattenkvaliteten kan ur försurningsaspekt idag bedömas som tillfredsställande på hela den laxförande älvsträckan. Vattenprov tas av SLU 12 gånger per år i inloppet till älven. Näringspåverkan är låg och halterna av tungmetaller likaså vilket tyder på en låg mänsklig påverkan på vattenkvaliteten.

Bevarandemål

Målsättningen för området är att bevara Enningdalsälven så opåverkad som möjligt med en god vattenkvalitet samt att upprätthålla livskraftiga bestånd av flodpärlmussla och den unika laxstammen genom naturlig reproduktion.

Exempel på uppföljningsbara bevarandemål beskrivs under respektive naturtyp och art. Vilka av dessa mål som kommer att användas i området bestäms när kompletterande inventeringar genomförts. Då kommer även koder som x, y och liknande att ersättas med siffror och arter.

Markägareförhållanden

Privata markägare.

Vad kan påverka negativt

Exempel på vad som kan påverka området negativt och som utgör ett hot mot bevarandet av arter och habitat:

- Försurande luftföroreningar som deponeras i avrinningsområdet vilket påverkar flora och fauna negativt.
- Vattenkraft eller annan vattenverksamhet som påverkar älvens naturliga variation och flöde och/eller utgör vandringshinder för fisk eller andra organismer.
- Skogsbruk, jordbruk eller annan verksamhet, t.ex. markavvattning, i anslutning till älven som riskerar påverka ljus- och temperaturförhållanden i älven eller öka vattenavrinning och sedimenttransport från omgivande marker ut i älven.
- Terrängkörning i älvens strandmiljöer kan orsaka skador på mark och vatten.
- Anläggning och underhåll av bilvägar samt trafiken på dessa kan orsaka grumling och utsläpp av miljöfarliga ämnen i bl.a. diken.
- Utsläpp av avloppsvatten eller kemikalier i älven eller angränsande vatten eller fastmarksmiljöer som riskerar påverka älvens vattenkvalitet eller lämplighet som reproduktions- och uppväxtmiljö för laxfisk.

- Anläggning av avfallstippar eller upplag i närheten av vattnet.
- Utplantering av laxfisk med annan genotyp än den ursprungliga eller laxfisk med parasiter, framförallt Gyrodactylus salaris.
- Anläggning för fiskodling inom avrinningsområdet vilket bl.a. kan leda till ökade halter av fosfor, kväve, syreförbrukande material och partiklar som riskerar påverka älvens vattenkvalitet eller lämplighet som reproduktions- och uppväxtmiljö för laxfisk och flodpärlmussla. Odling kan vidare leda till spridning av parasiter, framförallt Gyrodactylus salaris, till det vilda beståndet men också till reproduktion mellan vild och odlad lax.
- Bortledning av vatten från älven.
- Exploatering genom bebyggelse eller annan verksamhet nära ån.
- Tåktverksamhet som kan påverka avrinningen till älven och bl.a. leda till grumling eller påverkan på vattenkemin. Området innehåller bl.a. rika fynd av naturgrus.
- Bortförsel av sten, grus eller grov död ved från vattendraget eller älvens strandzon.

Ovan listade hot gäller verksamheter såväl i som i anslutning till området. Se även beskrivning av negativ påverkan på respektive naturtyp och art.

Bevarandeåtgärder

Förutom vad som i övrigt gäller enligt miljöbalken och annan miljölagstiftning krävs tillstånd för att bedriva verksamheter eller vidta åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område. Tillstånd krävs inte för verksamheter och åtgärder som direkt hänger samman med eller är nödvändiga för skötseln och förvaltningen av det berörda området (7 kap 28 a § miljöbalken).

Befintligt skydd:

Älven har enligt miljöbalken klassats som riksintresse, bl.a. för fritidsfiske och sin laxstam och den svenska delen har skyddats mot vattenkraftutbyggnad. Ytterligare skydd kan behövas för att upprätthålla gynnsam bevarandestatus för områdets naturtyper och arter.

Övergripande åtgärder:

- Uvärdera behovet av ytterligare skydd för älven med Natura 2000-anpassade föreskrifter. Detta bör utredas i samarbete med norska myndigheter.
- Undvika utsättning av lax för att hindra spridning av parasiter, främst Gyrodactylus salaris, till älvens öring- och laxstam. Under alla omständigheter bör ej lax med annan genotyp än den ursprungliga vildlaxstammen i Enningdalsälven planteras ut i avrinningsområdet.

Skötsel:

- Regelbunden dokumentation av laxstammen i älven genom elfiske.
- Regelbunden dokumentation av beståndet med flodpärlmussla.
- Fortsatt kalkning enligt nuvarande system i Enningdalsälvens huvudavrinningsområde.
- Undvika skogsbruksåtgärder närmast älven och lämna en bred, orörd kantzon mot älven vid avverkning.

Inventeringar och planering av åtgärder genomförs lämpligen i samarbete med norska myndigheter. Se även bevarandeåtgärder under respektive naturtyp och art.

Bevarandestatus

Skrivs efter att basinventeringen genomförts.

Uppföljning av naturtyper och arter

De i bevarandeplanen angivna målen ska följas upp.

Bevarandemålen följs upp med olika tidsintervall beroende på vilken naturtyp eller art som berörs. Naturtyper som inte kräver skötsel följs upp stickprovsvis med glesa tidsintervall liksom

arter som till exempel förekommer på många lokaler eller som inte är hotade i så hög grad. Områden som vid basinventeringen inte konstateras ha gynnsam bevarandestatus följs upp regelbundet tills gynnsam bevarandestatus uppnåtts. Samtliga områden ska följas upp om de innehåller arter och naturtyper som är sällsynta, särskilt viktiga för biologisk mångfald eller kräver regelbunden skötsel.

Dokumentation

Fiskenämnden i Göteborgs och Bohus län. 1989. Fisket och vattenbruket - Tanums: K:n.

Fiskeriverket. 1999. Västkustens laxåar. Fiskeriverket information 1999:9.

Laksen i Enningdalselva. 1989. Fylkesmannen i Östfold, Miljövernavdelingen. Rapport 1:1989.

Länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län. Områden av riksintresse för naturvård och friluftsliv samt områden med geografiska bestämmelser.

Länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län. 1979. Bullaredalen - En översiktlig naturbeskrivning. Roland Olin.

Länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län. Våtmarksinventeringen i Göteborgs och Bohus län.

Länsstyrelsen Västra Götaland. Uppgifter om artfynd enligt OGIS.

Rödlistade arter i Enningdalsälvens avrinningsområde. Sammanställning och utvärdering. 2004. Interreg IIIA Sverige-Norge. Naturcentrum AB.

Tanums kommun. 2002. Översiktplan för Tanums kommun – ÖP 2002.

Naturtyper, djur- och växtarter som speciellt måste bevaras i området

3210 Naturliga större vattendrag av fennoskandisk typ

Beskrivning: Se beskrivning av älven på områdesnivå.

Bevarandemål: Areal
-Arealen av naturtypen ska vara minst x hektar.

Struktur och funktion
-pH-värde ska minst vara 6,5 (tillståndsklass 2).

-Bottenfauna skall ha minst tillståndsklass 2

-Vattenlevande organismer ska ha fria vandringsvägar senast år x.

-Bottenstrukturen ska minst ha klass 1 enligt system Aqua (d.v.s. vattendraget får endast vara försiktigt rensat).

Typiska arter
-Populationerna av de typiska fiskarterna ska vara minst x,y... eller öka.

-Populationen av flodpärlmussla ska bibehållas eller öka. Andelen musslor mindre än 5cm skall utgöra mer än 10 % av den totala populationen.

Negativ påverkan: Se beskrivning av negativ påverkan på områdesnivå.

Bevarandeåtgärder: Se beskrivning av bevarandeåtgärder på områdesnivå.

Bevarandestatus: Formuleras senare.

Uppföljning: Se tillsvi vidare den allmänna beskrivningen under rubriken: Uppföljning av naturtyper och arter. Uppföljningsmetoder mm. kommer att beskrivas senare.

91E0 Svämlövskog*

Beskrivning: Naturliga, tidvis översvämmade skogar med ask, klibbal eller gråal i låglänta områden och längs vattendrag på jordar, som är rika på alluviala avlagringar och som vid lågvatten är väl dränerade. Kontinuitet av lövträd av varierande ålder inklusive gamla träd, samt träd av olika trädslag, främst klibbal och ask i södra Sverige. Skogstypens naturvärden utvecklas i huvudsak genom naturlig dynamik vilket omfattar naturliga störningar, som t.ex. översvämningar stormfällningar och insektsangrepp. Naturtypen återfinns längs Enningdalsälven som strandskog i anslutning till älven och utgörs i huvudsak av klibbal med inslag av björk. Naturtypen är en viktig miljö för mossor, lavar och vissa kärlväxter och fyller oftast viktiga funktioner för vattendrag genom att bidra med skugga, näringstillförsel och grov död ved. Svämlövskog är känslig för förändrad vattenståndsfluktuation och bruten skoglig kontinuitet.

Bevarandemål: Areal
Arealen av naturtypen ska vara minst x ha eller öka.

Struktur och funktion

-Trädskiktets sammansättning ska vara minst x % av respektive trädslag.

-Föryngring av nyckelarter i trädskiktet ska nås i minst x (90) % av området.

Fördelningen av nyckelarter i olika åldrar eller diameterklasser ska vara x.

-I asp och ädellövriska objekt (då dessa arter utgör mer än 30 % av virkesförrådet) med höga värden knutna till träden ska föryngring av de ingående arterna ske med minst x (5) stammar över 2-6 meter per ha.

-Minst x (90) % av naturtypens areal ska översvämmas regelbundet varje år.

-Det ska finnas minst x m³ död ved per ha. (Relationen död ved/levande ved skall vara minst x/y)

Typiska arter

-Minst x av de typiska kärlväxterna ska förekomma i minst x % av provytorna.

-Minst x av de typiska mossarterna ska förekomma i minst x % av provytorna.

-Förutsättningarna för att minst x st hackspettpar per ha av respektive art ska kunna häcka inom området ska vara uppfyllda, d.v.s. det ska finnas minst x st möjliga boträd.

Negativ påverkan: - All form av skogsbruk.

Se även beskrivning av negativ påverkan på områdesnivå.

Bevarandeåtgärder: Se beskrivning av bevarandeåtgärder på områdesnivå.

Bevarandestatus: Formuleras senare.

Uppföljning: Se tillsviare den allmänna beskrivningen under rubriken: Uppföljning av naturtyper och arter. Uppföljningsmetoder mm. kommer att beskrivas senare.

1029 Flodpärlmussla; *Margaritifera margaritifera*

Beskrivning: Arten är knuten till rinnande vatten med sand-, sten eller grusbotten och tillräcklig hög strömhastighet för att igenslamning ej skall ske. Arten är idag fredad genom fiskelagstiftning i hela landet. Flodpärlmusslan är beroende av öring eller lax som värdar för dess glochidielarver för att kunna reproducera sig. Flodpärlmussla förekommer i Enningdalsälven framförallt i den norska delen men också i det aktuella området. Arten är känslig för förändrad hydrologi och vattenföring.

Bevarandemål: Bevarandemål för arterna formuleras senare. ArtDatabanken kommer att lämna anvisningar för hur mål ska formuleras. Bevarandemålen kommer att röra populationsstorlek och arternas livsmiljö.

Negativ påverkan:

- Arten är känslig för åtgärder som missgynnar värdarterna öring och lax.
- Flodpärlmusslelokaler förstörs t.ex. vid vägbyggnation och körning med maskiner i vattendrag.
- Även oförsiktighet vid återställningsarbeten av gamla flottningsleder kan utgöra ett hot.
- Försurningen skadar flodpärlmusslan dels genom försämrade betingelser för öring, dels genom effekter av minskad halt av för musslan tillgängligt kalk i vattnet.
- Flodpärlmusslan är också känslig för andra typer av utsläpp som innebär en försämrad vattenkvalitet, inte minst eutrofiering.
- Igenslamning av botten p.g.a. avverkningar, markberedning och dikning samt kalkning direkt på myrmarker utgör allvarliga hot.

Se även beskrivning av negativ påverkan på områdesnivå.

Bevarandeåtgärder:

- Inventering av flodpärlmussla i området.
- Undersöka behovet av restaureringsåtgärder i området.

Inventeringar och planering av åtgärder utförs lämpligen i samarbete med norska myndigheter. Se även beskrivning av bevarandeåtgärder på områdesnivå.

Bevarandestatus: Formuleras senare.

Uppföljning: Se tills vidare den allmänna beskrivningen under rubriken: Uppföljning av naturtyper och arter. Uppföljningsmetoder mm. kommer att beskrivas senare

---

1106 Lax (i sötvatten); *Salmo salar*

Beskrivning: Laxen måste ha tillgång till outbyggda vattendrag där ut- och uppvandring inte hindras och i dessa vattendrag måste dessutom lämpliga lek- och uppväxtområden finnas. Honan gräver ned den befruktade rommen i bottenmaterialet där den kläcks följande vår. I de västsvenska vattendragen vistas ungarna vanligen 1- 2 år på uppväxtområdena. Efter 1-4 år i havet lekvandrar laxen under sommaren - hösten och uppsöker med stor precision sin hemälv där leken sker i snabbt rinnande vatten under oktober-november. De unga laxarna äter snäckor, musslor, märlor och fiskrom samt insekter i vattnet och i luften. Laxen kräver god vattenkvalitet beträffande PH, miljögifter och närsalter, både i vattendragen och havet. Arten är rödlistad såsom sårbar (VU). Laxen i Enningdalsälven utgör en unik stam som har lite utbyte med andra laxstammar. Laxen vandrar ut i Idefjorden på gränsen mellan Sverige och Norge. Trots goda förhållanden för reproduktion och uppväxt tycks beståndstätheten av laxungar vara låg i Enningdalsälven liksom i Långevallsälven och Kynne älv vilket tyder på att antalet lekbonor är litet. Tätheterna tycks ha minskat efter 1986 och sammanfalla med ett ökat fisketryck i Idefjorden och den norska delen av älven. Den skattade smoltproduktionen på den svenska sidan (inklusive Långevallsälven och Kynne älv) uppgår till ca 300 smolt/år. En uppskattning av den potentiella smoltproduktionen uppgår dock till ca 2000 smolt/år. För att uppnå detta krävs både minskat fisketryck och biotopvårdande åtgärder.

Artens bevarandestatus i området är till största delen beroende av fiske och miljöförhållanden i den norska delen av älven samt av vattenkvaliteten i det tillrinnande vattnet från avrinningsområdet.

Bevarandemål: Bevarandemål för arterna formuleras senare. ArtDatabanken kommer att lämna anvisningar för hur mål ska formuleras. Bevarandemålen kommer att röra populationsstorlek och arternas livsmiljö.

Negativ påverkan: - Högt fisketryck i Idefjorden och Enningdalsälven.
- reproduktion med odlad lax.

- Se även beskrivning av negativ påverkan på områdesnivå.

Bevarandeåtgärder: - Det vore önskvärt med en översyn av laxfiskekvoter och fisketider i Idefjorden och Enningdalsälven.
- Undersökning av reproduktions- och uppväxtmiljöer i den aktuella älvsträckan samt behovet av restaureringsåtgärder. Eventuella restaureringsåtgärder i älven bör samordnas med den norska förvaltningen av älven.

Se även beskrivning av bevarandeåtgärder på områdesnivå.

Bevarandestatus: Formuleras senare.

Uppföljning: Se tills vidare den allmänna beskrivningen under rubriken: Uppföljning av naturtyper och arter. Uppföljningsmetoder mm. kommer att beskrivas senare

---

1355 Utter; *Lutra lutra*

<i>Beskrivning:</i>	Uttern lever i huvudsak av fisk, kräftor, krabbor och grodor. Uttern är vintertid beroende av strömmande vatten som ger möjlighet till näringsfångst om sjöarna blir islagda. Hemområdena är stora och större sammanhängande vattensystem behövs för att få livskraftiga bestånd. Gamla utterhanars revir kan täcka områden med en radie av 15 km medan honor med ungar är mycket mer stationära. Ungarna föds i gryt under senvåren - försommaren. Arten har sedan 1950-talet varit starkt påverkad av miljögifter (PCB) men även genom reglering av vattendrag och utbyggnad av vattenfall och strömsträckor. Ett stort bortfall sker dessutom genom biltrafik och drunkning i fasta fiskeredskap. Flera tecken under 1990-talet tyder på en återhämtning av beståndet. Arten är rödlistad som sårbar (VU). Utter förekommer i den norska delen av älven.
<i>Bevarandemål:</i>	Bevarandemål för arterna formuleras senare. ArtDatabanken kommer att lämna anvisningar för hur mål ska formuleras. Bevarandemålen kommer att röra populationsstorlek och arternas livsmiljö.
<i>Negativ påverkan:</i>	- Miljögifter framförallt via födan. Se även beskrivning av negativ påverkan på områdesnivå.
<i>Bevarandeåtgärder:</i>	- Inventering av utterbeståndet i det aktuella området och i övriga älven. Inventeringen bör samordnas med ansvariga myndighet i Norge. - Se även beskrivning av bevarandeåtgärder på områdesnivå.
<i>Bevarandestatus:</i>	Formuleras senare.
<i>Uppföljning:</i>	Se tills vidare den allmänna beskrivningen under rubriken: Uppföljning av naturtyper och arter. Uppföljningsmetoder mm. kommer att beskrivas senare

---